

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia grudnia 2010 r.

**Pan
Andrzej Nowak
Dyrektor Izby Celnej
w Krakowie
al. Krasińskiego 11b
31-111 Kraków**

P/10/023

LKR-4101-12-04/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła kontrolę w Izbie Celnej w Krakowie („Izba Celna”), której tematem było opodatkowanie działalności gospodarczej podatkiem od gier w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym dnia 6 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie ocenia pozytywnie realizację przez Izbę Celną zadań w zakresie objętym kontrolą. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. W okresie od 31 października 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.¹ Izba Celna zrealizowała dochody z tytułu podatku od gier w łącznej wysokości 49.646,4 tys. zł (z czego: 10.361,8 tys. zł w okresie od 31.10.2009 r. do 31.12.2009 r. oraz 39.284,6 tys. zł

¹ Zgodnie z postanowieniami art. 42a ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4 poz. 27 ze zm.), w okresie do dnia 30 października 2009 r., organami podatkowymi właściwymi w sprawach rozliczeń podatku od gier były urzędy skarbowe, zgodnie z właściwością miejscową określoną w art. 42b powołanej ustawy. Na podstawie art. 197 pkt 16 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323), z dniem 31 października 2009 r. organami właściwymi w sprawach podatku od gier stali się naczelnicy urzędów celnych, a podatek od gier wpłacany jest na rachunek właściwej izby celnej.

w I półroczu 2010 r.). W łącznej kwocie zrealizowanych w tym okresie dochodów ponad połowę (66,6%, tj. 33.055 tys. zł) stanowiły dochody z podatku opłacanego w formie zryczałtowanej, uiszczanego przez podatników prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Ponadto, w okresie objętym kontrolą Izba Celna zrealizowała dochody z tytułu opłat w zakresie gier w łącznej kwocie 1.342,5 tys. zł. Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. w województwie małopolskim działalność prowadziło 32 podatników podatku od gier, w tym 27 podatników urządzających gry na automatach o niskich wygranych.

Zaległości netto z tytułu podatku od gier na koniec 2009 r. i koniec I półrocza 2010 r. wyniosły odpowiednio 73,9 tys. zł oraz 288,5 tys. zł. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do działań windykacyjnych i egzekucyjnych prowadzonych przez Izbę Celną w odniesieniu do zaległości z tytułu podatku od gier. Izba Celna na bieżąco monitorowała terminowość wpłat ww. podatku i wymaganych przypadkach bezzwłocznie kierowała upomnienia i tytuły wykonawcze do dłużników. W wyniku prowadzonych działań Izba Celna w I półroczu 2010 r. wyegzekwowała 182,8 tys. zł zaległości z tytułu podatku od gier, co stanowiło 63,4% zaległości na koniec tego okresu w wymienionym podatku. Ponadto, w badanym okresie Izba Celna w 3 przypadkach dokonała zarachowania na poczet zaległości w podatku od gier (oraz odsetek od tych zaległości) zabezpieczeń finansowych złożonych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier na łączną kwotę 66,7 tys. zł.

Wykazane przez Izbę Celną w sprawozdaniu Rb-27 według stanu na koniec grudnia 2009 r. kwoty dochodów, zaległości oraz nadpłat z tytułu podatku od gier były zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej tej jednostki. Stosownie do postanowień określonych w § 48 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych w organach podatkowych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (Dz. U. Nr 17, poz. 134 ze zm.) oraz w związku z zaleceniami zawartymi w piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów Nr SC8/8621/40/BTY/09 z dnia 6 listopada 2009 r., Izba Celna nie przypisywała kwot nadpłat i zaległości wynikających z kart kontowych podatników podatku od gier przekazanych z urzędów skarbowych z województwa małopolskiego, pozostawiając informacje zawarte w tych kartach, jako informacje uzupełniające.

2. Dokumentacja źródłowa dotycząca zadań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4 poz. 27 ze zm.)

została przekazana do Izby Celnej zgodnie z postanowieniami określonymi w porozumieniu z dnia 28 października 2009 r., zawartym pomiędzy Dyrektorem Izby Skarbowej w Krakowie a Dyrektorem Izby Celnej, w szczególności dnia 2 listopada 2009 r. – tj. w pierwszym dniu roboczym po wejściu w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323) – przekazane zostały akta wszystkich spraw w toku, które nie zostały zakończone do dnia 30 października 2009 r. przez Izbę Skarbową w Krakowie, obejmujące: 214 wniosków o zmianę decyzji oraz 12 wniosków o udzielenie zezwoleń i 9 wniosków o przedłużenie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

W okresie od 31 października 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.² Dyrektor Izby Celnej nie udzielił zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. W listopadzie oraz grudniu 2009 r. do Izby Celnej wpłynęło 14 wniosków o udzielenie zezwoleń w ww. zakresie, przy czym 12 wniosków (wraz z aktami spraw) zostało przekazanych przez Izbę Skarbową w Krakowie, a 2 wnioski wpłynęły bezpośrednio do Izby Celnej. Przedmiotowe postępowania zostały zakończone przez Izbę Celną w I półroczu 2010 r. W jednym przypadku – zgodnie z wymogami art. 169 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.) – pozostawiono podanie bez rozpatrzenia, z uwagi na nieprzedłożenie przez spółkę żądanych przez organ dokumentów. Natomiast w pozostałych 13 przypadkach ww. postępowania zakończono wydaniem decyzji o ich umorzeniu, na podstawie art. 118 i art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. 201, poz. 1540 ze zm.), zgodnie z którymi postępowania w sprawie wydania zezwoleń na prowadzenie działalności m.in. w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. dniem 1 stycznia 2010 r.), umarza się. Badania kontrolne przeprowadzone na próbie 6 wydanych przez Dyrektora Izby Celnej decyzji w ww. zakresie wykazały, że przyczyną niezakończenia tych postępowań do końca 2009 r. były m.in. liczne uzupełnienia złożonych wniosków dokonywane przez spółki

² Zgodnie z postanowieniami art. 24 ust. 1a ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4 poz. 27 ze zm.) oraz przepisami wykonawczymi do tej ustawy, w okresie do dnia 30 października 2009 r., izby skarbowe udzielały zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego oraz zezwoleń na prowadzenie loterii fantowej, gry bingo fantowego i loterii promocyjnej, urządzanych na obszarze jednego województwa, na którym znajdowało się równocześnie miejsce losowania nagród. Na podstawie art. 197 pkt 11 lit. a) i b) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323), z dniem 31 października 2009 r. organami właściwymi do wydawania zezwoleń w ww. zakresie oraz zezwoleń na urządzenie loterii audiotekstowych stali się dyrektorzy izb celnych. Natomiast, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2010 r. przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. 201, poz. 1540 ze zm.) nie przewidywały możliwości wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności m.in. w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

w toku postępowań prowadzonych przed organem Służby Celnej wymagające weryfikacji oraz konieczność zasięgania informacji w innych organach (w tym w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych).

W I półroczu 2010 r. Dyrektor Izby Celnej nie udzielił zezwoleń na urządzenie loterii audioteksowych. W wymienianym okresie do Izby Celnej wpłynęły 3 wnioski o udzielenie takich zezwoleń, przy czym – zgodnie z uprawnieniami określonymi w art. 208 § 2 cyt. ustawy Ordynacja podatkowa – postępowania w tym zakresie zostały umorzone na skutek skierowania przez strony pism o wycofanie wcześniej złożonych wniosków w przedmiotowych sprawach.

Stwierdzonym uchybieniem w ramach działań związanych z przejęciem z dniem 31 października 2009 r. zadań objętych kontrolą od Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie był natomiast brak weryfikacji dokumentów dotyczących złożenia zabezpieczenia finansowego do zezwolenia nr PG/4600-220/08 z dnia 27 sierpnia 2009 r. na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w 70 punktach gier na terenie województwa małopolskiego. Dopiero w toku niniejszej kontroli NIK zostały podjęte przez Izbę Celną działania w celu weryfikacji poprawności złożonego przez spółkę zabezpieczenia finansowego, zakończone ostatecznie wydaniem decyzji nr 350000-IGRR-9288-185/2010 z dnia 29 listopada 2010 r., na podstawie której Dyrektor Izby Celnej cofnął w całości ww. zezwolenie. Przyczyną cofnięcia tego zezwolenia było nieprzedłożenie przez spółkę – do dnia rozpoczęcia działalności w zakresie objętym zezwoleniem – aktualnego wyciągu z księgi wieczystej potwierdzającego wpis hipoteki w związku z ustanowieniem zabezpieczenia finansowego do wydanego zezwolenia, co naruszało warunki określone w tym zezwoleniu oraz przepisy § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 948 ze zm.). Podkreślić należy, że wg stanu na koniec czerwca 2010 r. przedmiotowa spółka posiadała zaległości z tytułu podatku od gier za maj 2010 r. w kwocie 66 tys. zł. W ocenie NIK powyższe uchybienie wynikało z niewystarczającego przepływu informacji pomiędzy Wydziałem Rozliczeń Cei i Podatków Izby Celnej, odpowiedzialnym m.in. za przyjmowanie i rozliczanie zabezpieczeń, a Wydziałem Akcyzy i Gier, który prowadził w szczególności postępowania w sprawach dotyczących zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier, a także posiadał dokumentację z tego zakresu przekazaną przez Izbę Skarbową w Krakowie.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podejmowane przez Izbę Celną w okresie objętym kontrolą działania dotyczące nadzoru i kontroli nad działalnością podmiotów na rynku gier.

Zgodnie z zapisami art. 1b pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 ze zm.), w okresie do dnia 30 października 2009 r. Dyrektor Izby Celnej sprawował nadzór nad naczelnikami podległych urzędów celnych m.in. w zakresie wykonywania przez nich szczególnego nadzoru podatkowego. Nadzór ten realizowany był przez Izbę Celną w szczególności poprzez: sporządzanie, zatwierdzanie i monitorowanie wykonania operacyjnych planów kontroli dla urzędów celnych w zakresie działalności prowadzonej na rynku gier, wdrażanie jednolitych zasad prowadzenia kontroli realizowanych przez urzędy celne w zakresie urządzania gier, a także monitorowanie prawidłowości wykonywania tych kontroli.

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 października 2009 r. podległe urzędy celne przeprowadziły m.in. 563 kontrole w punktach gier na automatach o niskich wygranych (kontrolą objęto 1.071 automatów, tj. 25,5% wszystkich eksploatowanych automatów wg stanu na dzień 31 października 2009 r.), w wyniku których zabezpieczono 18 automatów oraz wszczęto 24 postępowania karno skarbowe. W ramach współpracy z Centralnym Biurem Śledczym (które prowadziło działania pod nadzorem Prokuratury Krajowej I Wydział Zamiejscowy w Białymstoku), w kwietniu 2009 r. 35 funkcjonariuszy Wydziału Zwalczania Przestępczości Izby Celnej uczestniczyło w charakterze asysty w kontrolach przeprowadzonych w 14 punktach gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego, w wyniku czego zatrzymano i zabezpieczono 30 automatów do gier. Ponadto w 2008 r. Izba Celna przeprowadziła w Urzędzie Celnym w Nowym Sączu planowaną kontrolę wewnętrzną, której przedmiotem było dokonanie oceny funkcjonowania tego Referatu Szczególnego Nadzoru Podatkowego. W wyniku tej kontroli ujawniono liczne nieprawidłowości i skierowano zalecenia pokontrolne w celu ich wyeliminowania, które to zalecenia zostały wprowadzone do realizacji.

Od dnia wejścia w życie z dniem 31 października 2009 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323) – na mocy której całość kompetencji w zakresie urządzania gier i zakładów wzajemnych (a następnie gier hazardowych), jak również podatku od gier została przekazana organom Służby Celnej – nastąpiła intensyfikacja działań w zakresie nadzoru i kontroli rynku gier. Podobnie jak w latach wcześniejszych Izba Celna opracowywała i monitorowała realizację operacyjnych planów kontroli przez podległe urzędy celne, a także komórki wewnętrzne Izby. Podkreślić jednak

należy, że mimo nieustalenia przez Szefa Służby Celnej w Strategicznym Planie Kontroli na 2010 r. podobszarów dotyczących gier, Izba Celna w Taktycznym Planie Kontroli na 2010 r. przewidziała, w dodatkowych obszarach kontroli, 3 podobszary związane z działalnością prowadzoną na rynku gier.

W IV kwartale 2009 r. Izba Celna koordynowała na szczeblu wojewódzkim działania różnych służb (m.in. Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, Inspekcji Sanitarnej i Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Krakowie) w zakresie kontroli w punktach gier na automatach o niskich wygranych. Zgodnie z ustalonym z tymi służbami Harmonogramem kontroli urządzania gier na automatach o niskich wygranych w województwie małopolskim, w grudniu 2009 r. Służba Celna przeprowadziła kontrole w 79 punktach gier z wykorzystaniem uprawnień, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 13 cyt. ustawy o z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. W wyniku przeprowadzonych kontroli zabezpieczono 103 automaty do gier (w związku z naruszeniem przepisów art. 2 ust. 2b cyt. ustawy o grach i zakładach wzajemnych) oraz wszczęto 55 postępowań karnych. Przedmiotowe kontrole prowadzone były przez pracowników komórek szczególnego nadzoru podatkowego podległych urzędów celnych, przy współudziale 43 funkcjonariuszy Wydziału Zwalczania Przestępczości Izby Celnej. W I półroczu 2010 r. funkcjonariusze Wydziału Zwalczania Przestępczości Izby Celnej uczestniczyli w 112 kontrolach prowadzonych przez pracowników komórek dozoru podległych urzędów celnych w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych, w toku których zabezpieczono 56 automatów do gier oraz wszczęto 59 spraw karnych skarbowych. Ponadto, do końca czerwca 2010 r. funkcjonariusze Wydziału Zwalczania Przestępczości Izby Celnej przeprowadzili samodzielnie 177 kontroli w zakresie sprawdzenia automatów o niskich wygranych zgłoszonych przez spółki jako zawieszone, w wyniku których zabezpieczono 9 automatów do gier umożliwiających prowadzenie gry, a sprawy te do dalszego prowadzenia przekazano właściwym miejscowo naczelnikom urzędów celnych. W ocenie NIK, na poprawę efektywności kontroli w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych decydujący wpływ miało wprowadzenie uprawnień określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, dotyczących możliwości przeprowadzenia w uzasadnionych przypadkach gry kontrolnej na automatach o niskich wygranych.

Po zmianie trybu kontroli kasyn gier (rezygnacja z kontroli w trybie stałego nadzoru) Dyrektor Izby Celnej w grudniu 2009 r. zalecił podległym urzędom celnym wzmożenie

podejmowania doraźnych kontroli urządzania gier w kasynach gry oraz sporządzania cotygodniowych sprawozdań z podjętych czynności kontrolnych. W grudniu 2009 r. oraz w I półroczu 2010 r. podległe urzędy celne przeprowadziły łącznie 91 kontroli doraźnych w kasynach gry. Jedynie w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości. Polegały one odpowiednio na: zaniedbaniach we wpisach w księgach kontroli eksploatacji automatu i niezgodności w zakresie liczby nałożonych plomb jednostki badającej z informacją zawartą w opinii technicznej automatu do gry. W konsekwencji wszczęto postępowania karne skarbowe. Ponadto, w okresie listopad 2009 r. – czerwiec 2010 r. podległe urzędy celne przeprowadziły łącznie 44 kontrole doraźne w salonach gier na automatach. W dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące odpowiednio niezgodnej z ustawą reklamy gier hazardowych oraz przekroczenia terminu ważności plomby serwisowej, co skutkowało wszczęciem postępowań karnych skarbowych. Równocześnie w I półroczu 2010 r. komórki kontroli przedsiębiorców urzędów celnych przeprowadziły 4 kontrole (w tym dwie kontrole w salonach gier na automatach oraz 1 kontrolę w kasynie gry) zaplanowane przez Izbę Celną w Taktycznym Planie Kontroli na rok 2010. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK pozytywnie ocenia również działania Izby Celnej w zakresie nadzoru i kontroli nad podległymi urzędami celnymi. Po wejściu w życie cyt. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, Izba Celną kierowała do podległych urzędów celnych zalecenia i wytyczne mające na celu zapewnienie prawidłowego poboru podatku od gier oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom na rynku gier. Podkreślić również należy, że w wymienionym okresie Izba Celną prowadziła analizy występujących zagrożeń na rynku gier, w wyniku czego rozpoznała nowe ryzyka dotyczące prowadzenia działalności na tym rynku, a w II kwartale 2010 r. wprowadziła do Regionalnego Rejestru Ryzyka profile dotyczące tych ryzyk.

W okresie od 31 października 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. Izba Celną nie wzywała podmiotów – na podstawie art. 52 ust. 1 cyt. ustawy o grach i zakładach wzajemnych – do usunięcia stwierdzonych uchybień. W wymienionym okresie Dyrektor Izby Celnej nie wydał decyzji – na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy o grach i zakładach wzajemnych – cofających spółkom zezwolenie w całości lub w części. Natomiast w I półroczu 2010 r. Izba Celną przeprowadziła 5 postępowań na podstawie art. 58 powołanej ustawy o grach hazardowych, które zostały zakończone w 2 przypadkach ich umorzeniem, a w pozostałych 3 sprawach wydano decyzje polecające spółkom usunięcie stwierdzonych uchybień. Ponadto w I półroczu 2010 r. Izba Celną wszczęła – na podstawie art. 138 ust. 3

ustawy o grach hazardowych – 24 postępowania w sprawie cofnięcia zezwoleń na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych. Do końca czerwca 2010 r. przedmiotowe postępowania nie zostały zakończone. Przyczyną wszczęcia tych postępowań były wyniki kontroli przeprowadzonych przez podległe urzędy celne z wykorzystaniem uprawnień określonych w art. 32 ust. 1 pkt 13 ustawy o Służbie Celnej, które wykazały, że kontrolowane automaty umożliwiały prowadzenie gier za stawki wyższe od ustawowych.

4. NIK pozytywnie ocenia działania Izby Celnej w zakresie informowania innych organów o nieprawidłowościach na rynku gier oraz barierach w ich zwalczaniu. W okresie objętym kontrolą Izba Celna kierowała do różnych organów (w szczególności do Ministerstwa Finansów) zawiadomienia i informacje dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości w urządzaniu gier lub podejrzeń wystąpienia takich nieprawidłowości, w szczególności pismem z dnia 31 grudnia 2009 r. przekazany został do Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów wykaz automatów do gier eksploatowanych na terenie właściwości miejscowej Izby Celnej, w odniesieniu do których powzięto wątpliwości odnośnie możliwości uzyskania wygranej wyższej od określonej w przepisach prawa, wytypowanych do przeprowadzenia badań kontrolnych na podstawie przepisów § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 946). W kontrolowanym okresie Izba Celna przekazywała również do Ministerstwa Finansów uwagi dotyczące projektów aktów prawnych regulujących działalność na rynku gier.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych oraz nie oczekuje od Pana Dyrektora odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Departament Budżetu i Finansów NIK,
3. Akta kontroli.